

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-85/19-Z

Název	Dětský domov Valašské Meziříčí
Sídlo	Žerotínova 211, 757 01 Valašské Meziříčí
E-mail	ddvalmez@volny.cz
IČ	62334808
Identifikátor	600031977
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Elena Slámová
Zřizovatel	Zlínský kraj
Místo inspekční činnosti	Žerotínova 211, 757 01 Valašské Meziříčí
Termín inspekční činnosti	12. 2. 2019 – 14. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb poskytovaných dětským domovem a školní jídelnou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů od poslední inspekční činnosti.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů od poslední inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov Valašské Meziříčí (dále „školské zařízení“, „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny.

Nejvyšší povolený počet lůžek v DD byl stanoven na 24, tzn. tři rodinné skupiny. Ve školském zařízení bylo ke dni inspekční činnosti umístěno a zároveň přítomno 19 dětí (dvě děti plnící vzdělávání v mateřské škole, dvanáct dětí plnících povinnou školní docházku, pět dětí vzdělávajících se ve střední škole). Jedna zletilá nezaopatřená osoba vzdělávající se ve střední škole byla v péči zařízení na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání. V době inspekční činnosti byly dvě děti ubytovány na internátu.

Stravování dětí bylo zajištěno ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Stanovené cíle aktualizované koncepce rozvoje školského zařízení pro další funkční období ředitelka postupně naplňuje. Pro dosažení své vize provádí konkrétní kroky, které jasně a přesvědčivě vedou k realizaci vytýčených cílů koncepce. Vzdělávání dětí umístěných v DD je uskutečňováno dle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), který srozumitelně a realisticky nastavuje úroveň jednotlivých kompetencí dětí pro každou věkovou skupinu. Navazující roční plán výchovně vzdělávací činnosti obsahuje široké spektrum činností, metod a forem práce nutných k dosažení cílů v ŠVP. Poskytovaná péče však není dostatečně systémová a prokazatelná, chybí propojenost deklarovaných kompetencí dětí v ŠVP se stanovenými cíli v programech rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“) a aktivitami k jejich dosažení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti.

Některé organizační, finanční a kontrolní pravomoci ředitelka delegovala na vedoucí vychovatelku a sociální pracovníci. Jejich vymezení vycházelo z jednoznačně přidělených pravomocí, bylo účelné a projevovalo se např. dobrou spoluprací a vzájemnou zastupitelností zaměstnanců. Dětský domov naplňuje své nastavení Standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče (dále „Standardy kvality péče“) jen částečně. Školské zařízení nerealizuje pravidelnou supervizi či hodnocení zaměstnanců, hodnocení dosažení cílů dětí v PROD není dle Standardů kvality péče pravidelně pololetně vyhodnocováno, ale pouze jedenkrát ročně.

Kontrolní a hospitační činnosti vykonávala dle plánu ředitelka. Výsledky hospitační činnosti s pedagogy individuálně hodnotila a také byly předmětem jednání zřízené pedagogické rady. Záznamy z jejího jednání obsahovaly potřebné informace o analýze a řešení identifikovaných pedagogických jevů či organizačního charakteru. Ředitelka průběžně v každodenním kontaktu se zaměstnanci přijímá vhodná opatření. Flexibilně reagovat na aktuální situaci jí i vedoucí vychovatelce pak umožňuje pravidelně rozvržená přímá pedagogická činnost v průběhu celého týdne a ve všech rodinných skupinách, kterou prokazatelně vykonávají ve stanoveném rozsahu. Vnitřní informační elektronický systém zařízení je přehledný, funkční a podporuje efektivní informovanost všech pedagogů.

V personální oblasti došlo od poslední inspekční činnosti k částečné obměně, zejména na pozici vychovatele. Z osmnácti zaměstnanců domova zajišťovalo péči o děti osm pedagogů včetně ředitelky, tři nově příchozí denní vychovatelé nespĺňovali podmínku odborné kvalifikace. Jedna vychovatelka si doplňovala požadované vzdělání studiem, dva vychovatelé byli přijati na dobu určitou jako zástup za mateřskou a rodičovskou dovolenou.

Ředitelka zařízení doložila, že nekvalifikovanými zaměstnanci zajistila péči pouze v nezbytném rozsahu a po dobu nezbytně nutnou. Zařízení disponuje dostatečným počtem vychovatelů, noční služby zajišťují bezpečnostní pracovníci. Všichni zaměstnanci jsou bezúhonní a pedagogové psychicky způsobilí vykonávat přímou pedagogickou činnost. Profesní rozvoj pedagogických pracovníků ředitelka podporuje, na každý školní rok je zpracován plán dalšího vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci se podle něj ve sledovaném období vzdělávali v souladu s potřebami zařízení. Pro zlepšení vzájemné komunikace s dětmi se sluchovým postižením umístěných v zařízení ředitelka přijala opatření a většina pedagogů se vzdělává v oblasti komunikačních systémů pro osoby, které nemohou vnímat řeč sluchem.

Financování zařízení je zabezpečeno především prostředky ze státního rozpočtu a účelovými financemi v rámci rozvojových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zařízení se dlouhodobě daří udržovat a zlepšovat stávající velmi dobré materiální předpoklady pro výchovně vzdělávací činnost. Vedení dětského domova je aktivní ve vyhledávání dalších možností ke zkvalitňování materiálních podmínek a pro uskutečňování výchovně vzdělávacích programů pro děti. Nábytek a vybavení rodinných skupin ředitelka buď v rámci finančních možností zařízení, nebo ve spolupráci se zřizovatelem či za pomoci sponzorských darů postupně obnovuje, v loňském roce byl pořízen také nový devítimístný automobil. Ložnice dětí jsou vkusně zařízené a vyzdobené, připomínají dětské pokoje v běžné rodině. Příjemné a podnětné prostředí rodinných skupin napomáhá příznivé atmosféře v zařízení.

Pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“) jsou stanovena především ve vnitřním řádu dětského domova. Úspěšnost zařízení ve vyhledávání, zjišťování a vyhodnocování rizik a přijímání opatření k jejich prevenci se pozitivně projevuje v dlouhodobě nízké míře úrazovosti. Fyzickou prohlídkou prostor zařízení přístupných dětem nebyly z hlediska BOZ v době konání inspekce zjištěny žádné závažné nedostatky.

Vlastní školní jídelna připravuje dětem celodenní stravu od pondělí do pátku, o víkendu v rámci přípravy na samostatný život se děti pod vedením vychovatelů zapojují do přípravy jednotlivých pokrmů. Dále realizují nákupy potravin na víkendové vaření a učí tak děti nejen hospodařit s finanční částkou určenou na pořízení těchto potravin, ale budují také potřebné povědomí dětí o cenové struktuře komodit. V rámci plného přímého zaopatření je dětem pestrá strava zajištěna 5 - 6krát denně dle věkové kategorie (včetně druhé večeře pro děti starší 15 let). Pitný režim je zajištěn celodenně. Vlastní prostory pro stravování dětí jsou udržovány v čistotě a poskytují esteticky podnětné prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Rodinné skupiny byly tvořeny dětmi různého věku a pohlaví, což odpovídá skladbě běžných rodin a vytváří přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Sourozenci byli umístěni do jedné rodinné skupiny, čímž byly podporovány jejich vztahy. Každé dítě při příchodu do zařízení má určeného klíčového pracovníka (většinou kmenový vychovatel), který má na základě poznatků o aktuální situaci dítěte písemně stanovenou roli ve vztahu k naplňování potřeb dětí. Vychovatelé dítě na základě aktuálního stavu směřují k takové specializované péči, která co nejlépe zajišťuje řešení vzniklého aktuálního problému a je ve shodě s jeho potřebami a zájmy i celospolečenskými cíli. Komplexní systematické psychologické či etopedické služby však dětský domov nezajišťuje. Výchovně vzdělávací cíle dětí stanovené v PROD citlivě směřují také k zmírňování jejich sociálního znevýhodnění.

Sledované vzdělávací činnosti dětí v odpoledních hodinách probíhaly v připraveném a podnětném prostředí. Pedagogové podporovali a rozvíjeli spontánnost dětí, navozovali atmosféru vzájemné důvěry a pochopení pro druhého. Partnerská komunikace a uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí přirozeně posilovalo jejich sebedůvěru. Úkoly byly stanovovány jednotně i společně s cílem zapojit děti do plánování činností a s důrazem na individuálnost osobnosti dítěte (dětí s lehkých a středně těžkým mentálním handicapem a se sluchovým postižením). Při aktivitách v rodinných skupinách s větším počtem dětí předškolního a mladšího školního věku měly děti dostatek stavebnic a hraček k rozvoji jemné motoriky, smyslového vnímání a vizuomotorické koordinace.

Při přípravě na vyučování vychovatelé ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, přičemž děti byly při plnění zadaných úkolů soustředěné a pozorné. Upevňování pracovních kompetencí probíhalo v rámci pravidelného úklidu, dětem byly rozděleny povinnosti přiměřené jejich věku, za jejichž plnění zodpovídaly. Osvojování návyku účelného využívání volného času dětí se vychovatelům dařilo, děti byly aktivní a samy činnosti iniciovaly. Vychovatelé také důsledně vytvářeli a upevňovali hygienické a společenské návyky, které děti měly přiměřeně osvojené. Z metod převažovaly dovednostní a praktické, dařila se spolupráce i vzájemná komunikace, aktivně byly rozvíjeny komunikativní a sociální kompetence dětí.

Každý večer neformálně děti s vychovatelem hodnotí výsledky daného dne, dětem je ponechán prostor pro sebevyjádření i pro vytvoření osobního zázemí a soukromí. Děti v rozhovorech také uvedly, že většinou své problémy řeší přímo s vychovateli, písemné formy využívají málo. Uvedly, že pobyt v zařízení hodnotí pozitivně, a že se v DD nesetkaly s ponižováním, fyzickým trestáním nebo agresí. Pohyb mimo zařízení mají umožněn hlavně formou samostatných vycházek a tuto možnost také hojně využívají.

Vychovatelé vedou děti k hospodaření s penězi, možnost s nimi nakládat mají děti vesměs dle vlastního uvážení, a tím poznávají hodnotu peněz.

ŠVP je naplňován, výchovně vzdělávací činnosti probíhaly ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a maximální samostatnost po odchodu ze zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání je běžnou součástí života v zařízení. Systém hodnocení umožňuje sledovat úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí týkající se jejich pokroků ve vztazích k lidem, v kontaktech s rodinou nebo jinými blízkými osobami, v sebeobslužných dovednostech, ve vztazích k povinnostem ve škole i v zařízení. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem jsou dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně formou omezení trávení volného času mimo zařízení. Dětský domov však dostatečně nevyužívá možnosti uložení opatření ve výchově jako výrazně motivačního prostředku. Četnost ukládání těchto opatření, zejména kladných, je nízká. Výše kapesného dětí není stanovena individuálně při uplatnění výchovných hledisek, neplní motivační funkci.

V prevenci rizikového chování využívá zařízení řadu činností a aktivit. K analýze a k přijetí vhodných opatření ke zjištěnému rizikovému chování využívá ředitelka také externí odborné pracovníky. Útěkovost dětí ze zařízení je trvale nízká, od poslední inspekční činnosti v roce 2016 byl zaznamenán pouze jeden útek. Téměř nulový výskyt tohoto fenoménu lze také spojovat s příjemnou a téměř rodinnou atmosférou a v komunikaci zaměstnanců s dětmi, která je vstřícná a respektuje jejich potřeby.

Vedení zařízení aktivně podporuje pobyt dětí u rodičů a zákonných zástupců, iniciuje jejich návštěvy v zařízení či telefonický kontakt zákonných zástupců s dětmi. Budování a upevňování kvalitních mezilidských vztahů s vrstevníky dětí zařízení realizuje prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.

Aktuální informace o své činnosti prezentuje zařízení ve výročních zprávách a na webových stránkách. Pro zajištění vzdělávacích potřeb dětí zařízení účelně spolupracuje se zřizovatelem, s odbornými lékaři, školskými poradenskými a zdravotnickými zařízeními, Policíi ČR. Kooperace s kmenovými školami dětí probíhá průběžně. Vychovatelé se pravidelně informují o prospěchu a chování dětí, dochází na třídní schůzky, náznaky školní neúspěšnosti jsou operativně řešeny. Příprava dětí s vychovateli na školu je kvalitní a účinná. Kromě dvou dětí, které jsou i přes zvýšenou pozornost pedagogů při přípravě na vyučování ohroženy školním neúspěchem, většina dětí dobře prospívá.

Pedagogové DD podporují děti v jejich aktivitě při výběru školy a budoucího povolání. Názor dětí na výběr školy je respektován při zohlednění jejich vzdělávacích schopností a možností. Starší děti jsou systematicky zapojovány do projektů zaměřených na samostatný život. Učí se plánovat rozpočet domácnosti, smysluplně hospodařit se získanými penězi za brigády, své finance spravovat, ukládat si je a spořit. Jsou seznamovány se systémem sociální podpory, s jednáním na úradech, péčí o své zdraví i sociální vztahy. Potřeby dětí pro samostatný život při ukončování ústavní výchovy jsou účelně individuálně zohledňovány a vyhodnocovány. Jejich přechod do samostatného života vedení dlouhodobě sleduje a vyhodnocuje. Mladí dospělí, kteří opouštějí zařízení, využívají možnost chráněného bydlení zprostředkovanou DD. Zařízení se daří udržovat kontakty s mladými dospělými převážně v prvních letech jejich samostatného života, konzultují s nimi své záležitosti a DD také pravidelně navštěvují.

Závěry

Vývoj školského zařízení

Zařízení se daří dlouhodobě udržovat nadstandardní materiálně-technické podmínky pro vzdělávání a péči o děti. Od poslední inspekční činnosti došlo k částečné obměně pedagogického sboru. Struktura dětí umístěných v zařízení se změnila, významnou část dětí se speciálními vzdělávacími potřebami tvoří děti se sluchovým postižením. Útěkovost dětí ze zařízení je trvale nízká, od poslední inspekční činnosti v roce 2016 byl zaznamenán pouze jeden útěk.

Silné stránky

- Zařízení se daří vytvářet příjemnou a téměř rodinnou atmosféru, komunikace zaměstnanců s dětmi je vstřícná a respektuje jejich potřeby.
- Esteticky a vkusně upravené prostory rodinných skupin navozují rodinné prostředí.
- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo zařízení prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.
- Výchovně vzdělávací činnost se cíleně zaměřuje na přípravu i vzdělávání dětí a jejich přechod do budoucího samostatného života.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Oblast výchovy a vzdělávání
  - Nepropojenost deklarovaných kompetencí dětí ve školním vzdělávacím programu se stanovenými cíli v programech rozvoje osobnosti dětí a aktivitami k jejich dosažení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti.
  - Kapesné dětí neplní motivační funkci, hodnoticí systém pouze sporadicky využívá pozitivní opatření ve výchově.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Propojit a realizovat deklarované kompetence dětí ve školním vzdělávacím programu se stanovenými cíli v programech rozvoje osobnosti dětí a aktivitami k jejich dosažení v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti.
- Využívat pozitivní opatření ve výchově a kapesné dětí jako motivačního prvku v procesu výchovy a vzdělávání.
- Naplňovat Standardy kvality péče v celém rozsahu.
- Zajistit dětem v zařízení komplexní psychologické služby.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Čj. 1159/2001/ŠK vydaná Zlínským krajem ze dne 12. září 2001 včetně 7 Dodatků
2. Jmenovací dekret Čj. KUZL 32588/2018 do funkce ředitelky Dětského domova Valašské Meziříčí ze dne 7. 5. 2018
3. Rozhodnutí MŠMT Čj. 15 256//2008-21 ve věci změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 12. 8. 2008
4. Školní vzdělávací program Dětského domova Valašské Meziříčí ze dne 2. 3. 2016

5. Standardy kvality péče o děti v Dětském domově Valašské Meziříčí ze dne 24. 4. 2018
6. Vnitřní řád Dětského domova Valašské Meziříčí aktualizovaný od 3. 9. 2018
7. Programy rozvoje osobnosti dítěte včetně vyhodnocení ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
8. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
9. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
10. Kapesné dětí zařízení za rok 2018 a 2019 ke dni inspekční činnosti včetně podpisů dětí k datu inspekční činnosti
11. Koncepce rozvoje Dětského domova Valašské Meziříčí 2015 – 2020 ze dne 18. 2. 2018
12. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
13. Evidenční přehled umístěných dětí od 1. 9. 2018 ke dni inspekční činnosti
14. Záznamy z jednání pedagogické rady k datu inspekční činnosti
15. Záznamy z jednání samosprávy vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
16. Zápisy z komunit vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
17. Minimální preventivní program rizikového chování dětí a mládeže pro školní rok 2016/2017, 2017/2018
18. Vyhodnocení MPP za školní rok 2016/2017, 2017/2018
19. Preventivní program proti šikaně ze dne 7. 4. 2017
20. Seznam zaměstnanců včetně osobních čísel k datu inspekční činnosti
21. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekční činnosti
22. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pracovníků a další doklady o psychické způsobilosti a bezúhonnosti vedené k datu inspekční činnosti
23. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2017/2018, 2018/2019
24. Kniha denní evidence zařízení 2018, 2019 k datu inspekční činnosti
25. Kniha úředních návštěv vedená od 2. 11. 2000 k datu inspekční činnosti
26. Kniha ostatních návštěv vedená od 25. 9. 2011 k datu inspekční činnosti
27. Kontrolní a hospitační činnost školní rok 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti
28. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k datu inspekční činnosti
29. Seznam dětí jednotlivých rodinných skupin k datu inspekční činnosti
30. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2018
31. Účetní závěrka za rok 2017 a 2018
32. Hlavní kniha účetnictví za rok 2017 a 2018
33. Závazné ukazatele upraveného rozpočtu na rok 2016, 2017 a 2018
34. Finanční vypořádání vztahů státních příspěvkových organizací za rok 2017 a 2018
35. Rozpočet, sponzorské dary 2017 a 2018
36. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování platná ve školním roce 2018/2019
37. Dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochraně dětí platná ve školním roce 2018/2019
38. Kniha úrazů platná ve školním roce 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P. O. Box 125, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.z@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor, vedoucí
inspekčního týmu

Pavel Schönwälder v. r.

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

Libor Žilka v. r.

Ing. Marcela Matušincová, kontrolní pracovnice

Marcela Matušincová v. r.

Ve Zlíně dne 22. února 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Elena Slámová, ředitelka školského zařízení

Elena Slámová v. r.

Ve Valašském Meziříčí dne 6. března 2019

Připomínky ředitelky školského zařízení

Připomínky nebyly podány.